

Preventivni pregledi u funkciji pravovremene intervencije

Preventive examinations in the function of timely intervention

Marija Posavec[✉] (marija.posavec@stampar.hr)

(Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"),

Željka Karin (karinzeljka@nzjz-split.hr)

(Nastavni zavod za javno zdravstvo splitsko dalmatinske županije),

Nataša Dragaš-Zubalj (natas.dragas-zubalj@zzjzpgz.hr)

(Nastavni zavod za javno zdravstvo primorsko goranske županije),

Ivana Pavić Šimetin (ivana.pavic@hzjz.hr)

(Hrvatski zavod za javno zdravstvo)

UVOD

Kontinuirano praćenje i nadzor nad zdravstvenim stanjem djece i mladih s primarnim ciljem podrške djetetu u akademskom ostvarenju sukladnom kognitivnim kapacitetima, a neovisno o potencijalnim poremećajima zdravlja, uključuju kontinuiranu i dosljednu provedbu dobro definiranih preventivnih pregleda koristeći standardizirane skrining alate. Sveobuhvatni sistematski pregledi obuhvaćaju heteroanamnezu/anamnezu o dosadašnjem razvoju i zdravstvenom stanju te somatski pregled četiri generacije djece. Osim sistematskih pregleda, timovi školske medicine provode i izolirane probire na poremećaje mentalnog zdravlja, skolioze, poremećaje rasta i razvoja, refrakcijske anomalije i nerazpoznavanje boja. Postpandemijski je intenziviran probir na poremećaje mentalnog zdravlja uključivanjem dodatne generacije, a u cilju rane prevencije kardiovaskularnih bolesti uveden je skrining na porodičnu hiperkolesterolemiju.

CILJ

Cilj rada je prikazati kalendar provedbe, sadržaj i rezultate preventivnih pregleda školske djece.

METODE I ISPITANICI

Analizirani su nacionalni izvještaji djelatnosti zdravstvene zaštite školske djece, mladih i studenata te interni podaci županijskih zavoda za javno zdravstvo za školske godine 2018/2019, 2021/2022 i 2022/2023.

REZULTATI

Obuhvat sistematskim pregledom, u predpandemijskim uvjetima, pri upisu u školu bio je 100%, u petom razred osnovne škole 83,1%, u osmom razredu 99,3%, a u prvom razredu srednje škole 60,4%. Najčešće zabilježene dijagnoze na sistematskim pregledima su prekomjerna tjelesna težina, refrakcijske anomalije, govorno-jezične teškoće i specifične teškoće učenja te

teškoće mentalnog zdravlja i poremećaji genito-urinarne sustava. Na nacionalnoj razini najveći se predpandemijski obuhvati bilježe u 3. i 6. razredu, gotovo tri četvrtine generacija. Analizom rezultata skrininga na poremećaje mentalnog zdravlja u školskoj godini 2021/2022 udio srednjoškolaca koji potvrdno odgovara na pitanje o mislima da si naude iznosi 11,3%. Na novouvedenom skriningu na porodičnu hiperkolesterolemiju 1,4% djece ima pozitivan, a 10,4% djece graničan rezultat.

RASPRAVA I ZAKLJUČAK

Sustavnom analizom zdravstvene slike školske djece i uskom suradnjom s kurativnim liječnikom te razrađenim protokolima suradnje primarne i sekundarne razine zdravstvene zaštite, školska medicina može svojom pozicijom u zdravstvenom sustavu i mogućnostima, je u funkciji javnog zdravlja pučanstva u cjelini.

✉ Adresa za dopisivanje:

Marija Posavec, Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar",
e-pošta: marija.posavec@stampar.hr